

УДК 636.5.612.1

ПОКАЗНИКИ ЛЕЙКОЦИТАРНОГО ПРОФІЛЮ КРОВІ В ІНДИКІВА. А. Замазій¹, д. вет. н., професор, В. М. Петренко², аспірант¹Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава²Сумський національний аграрний університет, м. Суми

Птахівництво є однією з найбільш технологічних галузей агропромислового сектору. Сучасні технології виробництва продуктів птахівництва, особливо індиківництва, передбачають використання високопродуктивних кросів птиці з високим рівнем обміну речовин. Однак інтенсивне використання птиці, підвищення маси тіла до значних показників за короткий час використання знижує захисті можливості організму та негативно впливає на збереженість індиків.

У спеціалізованих господарствах, які приділяють увагу індиківництву, утворюють спеціально розроблені програми імунокорекції та імуностимуляції, виходячи з умов господарства та враховуючи епізоотичну ситуацію у господарствах, які розміщені навколо. Однак у приватному секторі відсутній жорсткий контроль дотримання програм імунокорекції та імуностимуляції, що призводить до поширення збудників хвороб індиків на території усіх господарств.

В умовах промислового ведення індиківництва дотримуються жорстких вимог щодо моніторингу наявності в організмі птиці антитіл до основних вірусних та бактеріальних захворювань. Однак це не знижує ймовірності передачі хвороботворних агентів від носіїв або зараженої птиці до здорової. Все це вимагає особливо прискіпливої уваги до питання дослідження імунного статусу організму індиків. Метою наших досліджень було дослідити динаміку показників крові, а саме зміну кількості лімфоцитів та лейкоцитів в індиків кросу *Hybrid Converter* за фізіологічних умов утримання та використання схем вакцинопрофілактики, розроблених у господарстві.

Дослідження проводили на базі господарства ТОВ АП «Сумський Бекон», яке здійснює промислове вирощування індиків кросу *Hybrid Converter* на м'ясо. Для дослідження було сформовано групу у кількості 50 індиків. В міру настання визначеного віку (1, 15, 30, 60, 90 та 130 доба) відібрали 5 індиків, у яких проводили відбір проб крові. Дослідження формених елементів крові проводили за загальноприйнятими методиками.

Результати наших досліджень свідчать про те, що організм птиці, а саме її імунна система реагує на вплив факторів зовнішнього середовища. Для птиці дослідної групи були створені оптимальні умови утримання (згідно з настановами до цього кросу птиці): температура, вологість повітря, постійно контролювався рівень загазованості повітря шкідливими газами (NH_3 , CO та CO_2).

Кількість лейкоцитів у крові індиків на 1-шу добу становила $31,4 \pm 2,75$ г/л. Під час другого дослідження крові на 15-ту добу життя вміст лейкоцитів у крові індиків становив вже $30,8 \pm 3,51$ г/л, що на 2 % менше, ніж було на 1 добу. Під час третього дослідження крові на 30-ту добу кількість лейкоцитів у крові індиків становила $26,6 \pm 1,36$, що на 13,6 % менше, ніж на 15 добу, і на 15,29 % менше, ніж на 1 добу життя індика. Наступне дослідження ми провели на 60 добу життя. Результат показав збільшення кількості лейкоцитів у крові індиків до $55,2 \pm 2,41$ г/л, що на 107,7 % більше, ніж на 30 добу життя. П'яте дослідження крові ми проводили на 90 добу життя птахів. Кількість лейкоцитів у крові індиків становила $35 \pm 3,14$ г/л що на 36,6 % менше, ніж при попередньому дослідженні на 60 добу. Останнє дослідження ми проводили на 130-ту добу життя індиків. Кількість лейкоцитів у крові індиків становила $29,8 \pm 2,58$ г/л, що на 14,86 % менше, ніж при дослідженні на 90 добу.

Аналізуючи ці результати, можна зауважити істотні зміни в динаміці кількості лейкоцитів у крові індиків у період з 30-ї по 90-ту добу життя. Різке збільшення лейкоцитів у крові індиків може свідчити про потрапляння в організм абіотичного чинника, який спричинив реакцію організму, що проявляється різким збільшенням кількості лейкоцитів у крові індиків.